

ZÓK

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Zók bemutatása	4
3. Örökségünk	5
4. Eltérő építészeti karakterek bemutatása	8
5. Építészeti útmutató, ajánlások	14
<i>Telepítés</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Terepalakítás</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertészeti útmutató</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Ajtók, ablakok, kapuk</i>	
<i>Járdák, burkolatok</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
<i>Részletek</i>	
6. Mai példák	28
7. Utcák, terek	29
8. Sajátos építményfajták	30
9. Hirdetések, reklámtáblák	31
10. Impresszum	32

BEVEZETÉS

Zók településképi arculati kézikönyve abból a célból készült, hogy a község természeti adottságait, történelmi és kulturális értékeit bemutassa. Továbbá irányt kíván mutatni ahhoz, hogy a ma ismert településképet megőrizve hogyan, milyen módon építkezzenek vagy újítsanak fel Zókon.

A dokumentumnak szemléletformáló célja is van. Hangsúlyozni szeretnénk azt a tényt, hogy bárminemű építkezés hatással van mind az adott utca, mind a település összképére. Ebből a szempontból ajánlott az építőknek megfontolniuk, hogy milyen külső megjelenéssel ruházzák fel ingatlanjukat. Javasoljuk a közösségi gondolkodásmód elsajátítását.

A kézikönyvet egy folyamatosan bővülő dokumentumnak szánjuk, nem tekintjük lezártnak. Javaslatokkal élünk különböző építési megoldásokra az építőanyagoktól kezdve a színekig, mindezt a helyi építészeti hagyományokra alapozva, a településképet elsődleges szempontnak véve. Kiegészítő ábrákkal, illetve a községben készült fényképekkel kívánjuk szemléletesebbé tenni ajánlásainkat. Más településekről származó, Zókon kerülendő példákat is ismertetünk. Reméljük, e településképi arculati kézikönyvvel segítségére leszünk az építkezni vagy felújítani készülőeknek!

ZÓK BEMUTATÁSA

Zók település Baranya megyében, a Szentlőrinci járásban található, Pécestől mintegy 18 km-re helyezkedik el.

A település és környéke már a réz- és a bronzkorban is lakott hely volt, az itt talált, - e korokból származó - gazdag leletszámok tanúsága szerint.

A számos régészeti lelettel rendelkező településen az első világháború után indítottak részletesebb feltárást, régészeti kutatást.

A legfiatalabb lelet a korai bronzkorból való, i. e. 2600-2300 körüli időszakból, a Somogyvár-vinkovci kultúrából.

Zók nevét az oklevelek 1290-ben említették először Zold, majd Ozold és Zolk néven, a pécsi káptalan birtokaként. Már a török hódoltság előtt is intenzív növénytermesztés (gabona, búza) folyt a település határában.

1695-ből és 1696-ból való adatok megművelt és megműveletlen szőlőkről szólnak, egy másik oklevél a rétek elbozító sodásáról tanúskodik ugyanebben az időben.

1941-ben hozzácsatolták a szomszédos Pázdány nevű kis falut.

Zók régészeti térképe

Tipikus Somogyvár-vinkovci kultúrábeli köcsög (1) és váza (2)
Nemzeti Múzeum, Belgrád

Az első katonai felmérés (1763-1787)

A Második Katonai Felmérés (1806-1869)

ÖRÖKSÉGÜNK

3

Zók községben több régészeti védelem alatt álló ingatlan is található. Egyedileg védett régészeti lelőhely a Várhegy (25261), régészeti lelőhelyek a Bázdány u. (25262), Kenderföld (25263), M6-os út nyomvonala, 50. lelőhely (30820), Melegmáj (88349), Pécsi-víz mellett (88351), Ereszvényes-dűlő (88353), Gál-dűlő (88355), Kenderföld 2. (92921), Kenderföld 3. (92923), Kenderföld 4. (92925).

6000 éves a Zók Kultúra c. kiállítás

Az említett nagyértékű leletek jelentősebb része Szerbiában található, a belgrádi Nemzeti Múzeumban. Ezen felül a lelőhelyen, Zókon is elérhető egy időszakos kiállítás a zóki önkormányzat hozzájárulásával. A kiállítás előzetes egyeztetés alapján megtekinthető, az Arany János utca 13. szám alatt.

Zók területén feltárt vázák és eszközök

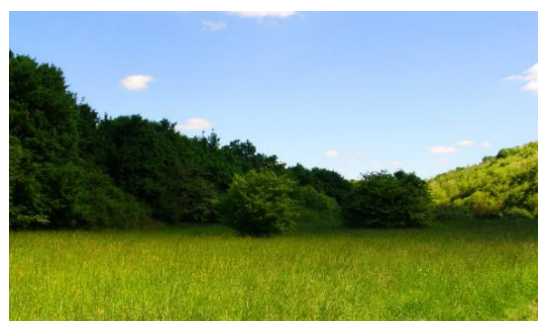
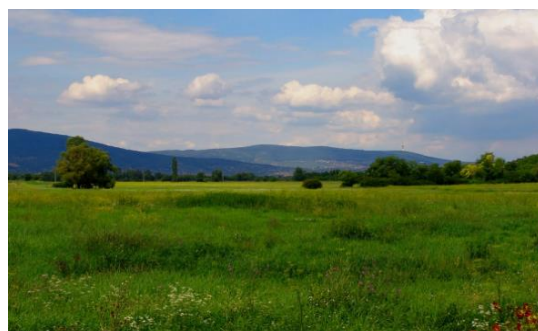
Várhegy

A zóki Várhegy Pécestől délnyugati irányban, mintegy 14 km távolságra található. A terület a Villányi-hegység és a Mecsek közötti dombsághoz tartozik, ennek a tájegységnek az északnyugati határvonalán helyezkedik el.

A Várhegy fennsíkja a kelet és nyugat felől határoló völgyek között mintegy 1000 m hosszan nyúlik el, szélessége nagyjából 150 m.

A római kor folyamán már lakott volt, a terület további sorsáról a magyar középkort megelőzően nincs forrás. Valószínűnek látszik, hogy lakatlan, bozotos terület volt, mezőgazdasági művelése a középkorban kezdődhetett el.

A Várhegyen a nagyértékű őskori leletek egy része feltárássra került, de bizonyára vannak még rejtett kincsei a hegynek. Maga a Várhegy név sok jellegzetes hiedelem, sajátos folklór kialakulását eredményezte. A mai napig széles körben emlegetik a Várhegyen elásott „aranyborjút” és több alagútról is tudni vélnek.

Harangláb

A harangláb a Dél-Dunántúlra jellemző, tornyos építmény, mely helyi védelem alatt áll. (hrsz. 83)

Célja a hívők invitálása az istentiszteletre. Vallási funkcióján túl esztétikai értékkel is bír.

A zóki nagy haranglábát 1919-ben emelték. Még ma is a település főutcáján kap helyet. A torony elé a feszület a későbbi évek során került.

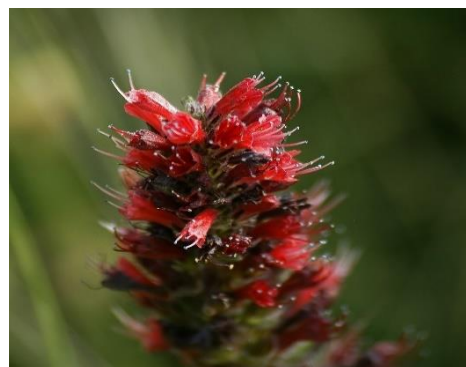
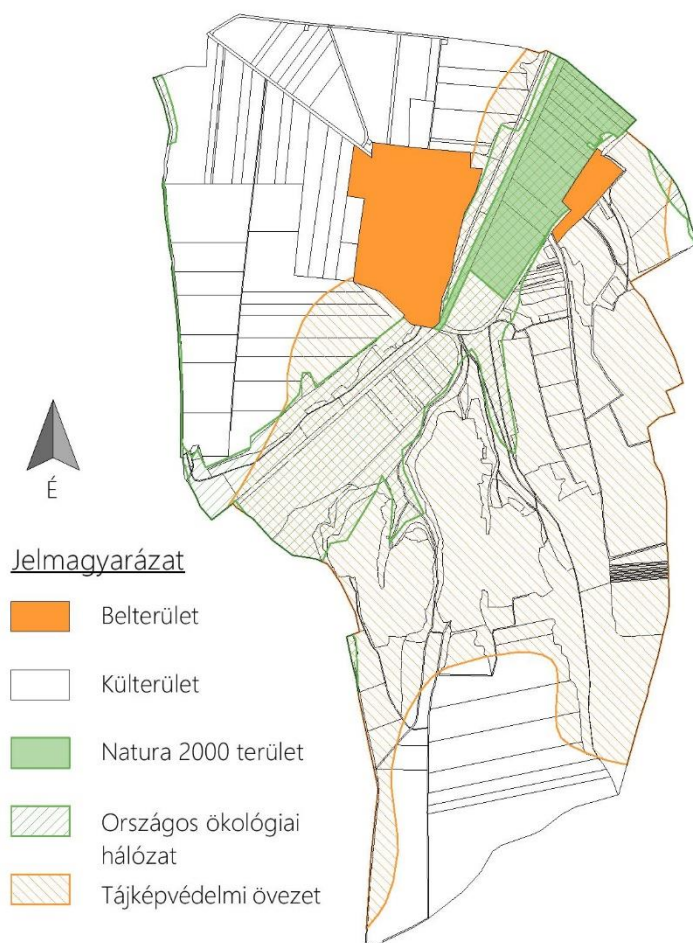
Temető kapu, Erdős János alkotása

Természeti értékek

Zók település része a Natura 2000: Pécsi-síknak, országosan és regionálisan jelentős természetvédelmi övezetnek, valamint ökológiai folyosónak. Ezáltal nagyfokú figyelemmel kell eljárni a területhasználatot és igénybevételt illetően.

A terület fokozottan védett élőlényei, növényei: keleti lápi bagolylepke, sárga gyapjasszövő, piros kígyószisz, csíkos medvelepke, magyar tarsza, nagy szarvasbogár, nagy tűzlepke, vöröshasú unka, illetve a mocsári teknős.

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

Zók

Zók településen különböző karakterű településrészek különíthetők el. Ezek lehatárolása elsősorban arculati és építészeti jellemzők alapján történt, melyet természetesen a földrajzi helyzet is determinál.

A község jelenlegi belterületéhez tartozik Pázdány is, mely egykoron önálló településnek számított, azonban 1941-ben Zókhoz csatolták. A két karakter jellegében nagy hasonlóságot mutat. A belterületi egységek a beépített és a beépítésre szánt területeket foglalják magukban, melyek a lakóházakon felül szakrális, gazdasági és középületeknek is otthont adnak. Itt hagyományos parasztházak mellett az elmúlt 50-70 év építészetének nyomai is visszatükröződnek. A kézikönyvben ezzel a karakterrel fogunk bővebben foglalkozni.

Jelmagyarázat:
 Falusias karakterű belterület
 Kertes területek
 Külterület

A kertes területek a magasabb térszíneken elhelyezkedő, kisebb kertes egységeket jelentik, melyek a belterülettől délre, elszórtan helyezkednek el. A kertes mezőgazdasági külterületek eltérnek megjelenésükben, léptékükben, ezáltal külön fejezetben tárgyalandók.

Továbbá a külterületek a beépítésre nem szánt, kiterjedt mezőgazdasági földeknek adnak otthont.

Zók falusias karakterű belterület

Zók szerkezetileg egyutcás, szalagtelkes útifalunak tekinthető. A belterületen a lakóházak a falu főutcájára (Arany János u.) merőlegesen sorakoznak. A telkek alakja hosszú és keskeny, melyeken megfigyelhető az oldalhatárra való telepítési mód. Jól látható, hogy a telkek végében, a lakóházaktól távolodva egyéb veteményeskertek és kisebb gazdasági épületek is helyet kaptak. A telkek közvetlen kertkapcsolattal rendelkeznek a szántóföldekkel vagy a kisebb erdőségekkel, melyek szoros összefüggésben állnak Zók hagyományos mezőgazdasági jellegével.

A község területe rendezett, a harmonikus utcaképhez nagymértékben hozzájárul az előkertek egységes rendszere.

Zók alapvetően egy észak-dél csapásiránnyal telepített település, mely dél felé, a Dráva-völgy felé alacsonyodik. Megfigyelhető, hogy a község északi része ad otthont a XX-XXI. században kiépült lakóházaknak, melyek előkerttel rendelkeznek az utcafronton. Itt jellemző a kétszintes jelleg, valamint a padlás beépítése is. A lakóházak egyszerű vakolással, változatos színvilággal és nyereg- vagy csonkolt kontyvetővel tekintenek az utcafrontra. Ettől délre az utcakép jellegét felváltja a kerítés vonalában történő telepítés, illetve a földszintes karakter. A lakóházak többsége négyzet alaprajzzal és sátozotttetővel rendelkezik. Zók központjában kapott helyet egy kisebb harangtorony, melytől délebbre változatos domborzat figyelhető meg. Itt a beépítettség követi a domborzat vonalát.

Falusias karakterű belterület, Pázdány településrész

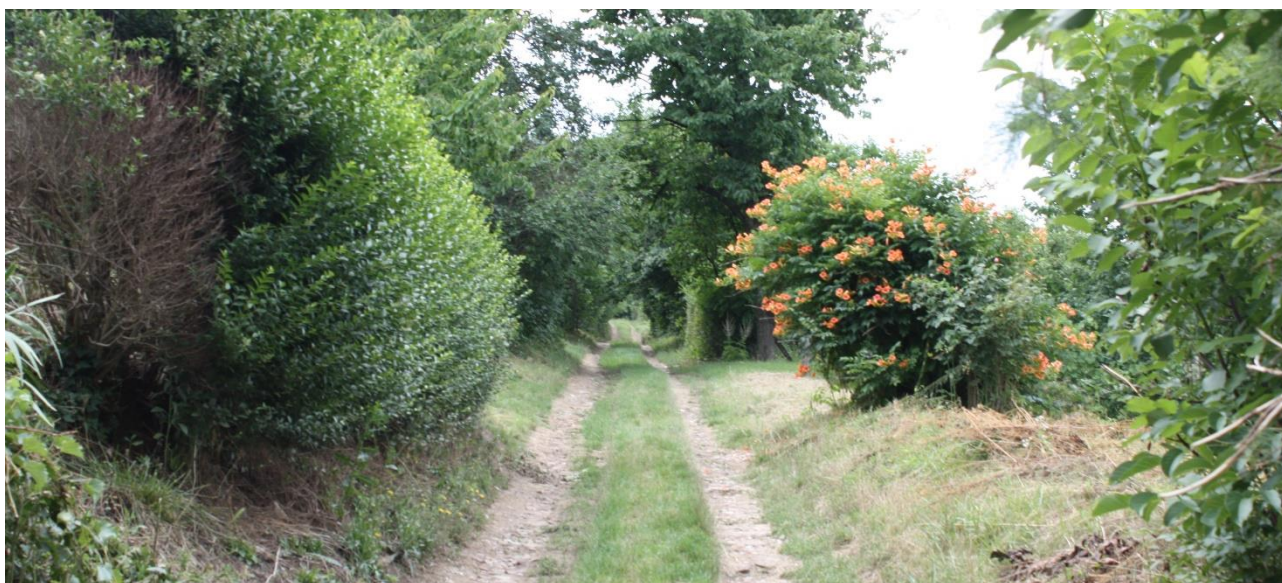
Pázdány jelenleg Zók közigazgatási része, azonban a XX. század közepéig önálló településnek számított. A lakóházak ritkábban és elszórtabban helyezkednek el, melyek hossz tengelye általában az utcára merőleges. Szintén a karakter sajátossága a kerítések vonalában lévő telepítés, illetve a nyeregtetők domináns szerepe.

A népi építészet jegyei közül jelen vannak a díszített osztópárkányok, melyek felett kettő kisebb füstlyuk is az utcára tekint. Emellett néhány lakóház mellvéddel ellátott, oldaltornáccal is kiegészül, melyekre nem jellemző az utca felőli megnyitás. Pázdány főutcájának keleti oldalán áll egy harangtorony. A fehérre meszelt épület utcai homlokzatán egy falifülke található, félkör keresztmetszettel és félköríves záródással. Benne áll Mária egész alakos szobra.

Zók kertes területek

A belterülettől délre fekvő területeken találjuk a kertes területeket, melyek jellemzően elszórtan helyezkednek el, egy halmazfalu képét sugallva. A felparcellázott egységek az egyéni gazdaságok használatában lévő szántóföldeket, gyümölcsösöket és kisebb szőlőterületeket foglalják magukban. A területek megközelítése keskenyebb dűlőutakon lehetséges, ahol kisebb, általában átmeneti házak sorakoznak a Pécsi-víztől és a Zóki-árokktól délre. A beépítés nagyobb szabadságot kap, melynek jellegzetességei a nyeregvetős, egyszerű vakolással ellátott házak, melyek a telkek szélén kaptak helyet.

Zók külterületek

A település külterületén számos régészeti lelőhely található, illetve a terület természeti értékekben is gazdag. A természetvédelmi oltalom alatt álló területek védelme, megőrzése kiemelt jelentőséggel bír. Többek között megemlíthető a Pécsi-sík, mely Natura 2000 terület is. Itt a szántóföldek mellett kiterjedt erdőségek lelhetők fel, melyek a beépítésre nem szánt egységeket jelentik. Ezen felül a külterület nevezetességei közé tartozik a Várhegy.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket, viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

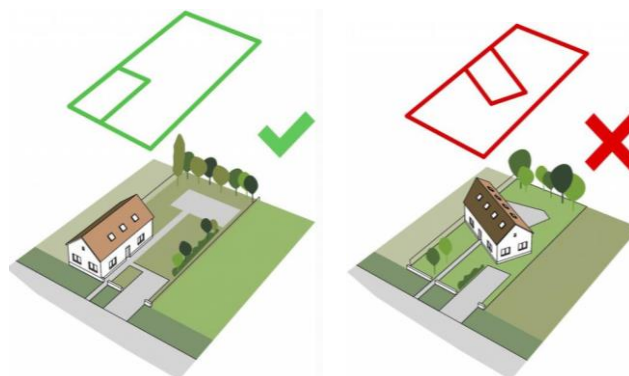
TELEPÍTÉS

A településre az oldalhatáron álló beépítés a jellemző, a telken belüli elhelyezkedés pedig az utcára merőleges rendszerű.

Az épületek hossz tengelye nagyrészt az utcára merőleges, indokolatlanul elforgatni ettől a tengelytől nem javasolt.

A lakóházak többnyire előkertes beépítéssel kerültek kialakításra, az azonos méretű előkertek lényeges elemei az egységes településképek. Eltérő beépítés nem javasolt, és nagyobb mértékben hátrahúzni vagy az utcavonalra telepíteni az épületet kerülendő.

Az egyvonalban lévő házak adják a harmonikus utcaképet.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A település területén a családi házak tetőhajlásszöge hasonló. Zókon a jellemző tetőformákhoz igazodva, a tetőhajlásszög általában 30-40 fok között mozog.

A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint a környezetükben lévőké. A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképebe.

MAGASSÁG

Törekedni kell arra, hogy egy utcában hasonló magasságú épületek kerüljenek elhelyezésre.

A meglévő épületek közé ékelődő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint a környezetükben lévőké. A túl magas házak nem illeszkednek a falu utcaképebe. A sematikus ábrán, illetve fényképeken példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

TETŐFORMA

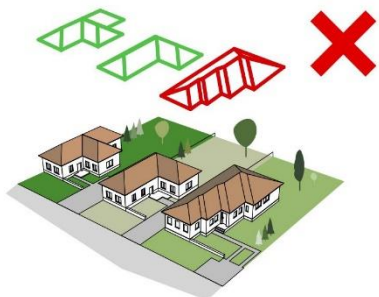
A településen lévő tetőformák igen változatosak jellemzően nyereg-, konty-, ritkábban sáttortetők alkotják a harmonikus utcaképet.

Új ház tervezésénél a szomszédok figyelembevételével kell illeszkedni a környezethez.

A nyeregtetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú épület, hanem csak a szomszédoshoz hasonló.

A hazai gyökerek nélküli, „mediterrán” stílusú házak tervezése kifejezetten nem ajánlott a településen.

A sematikus ábrán példa a településképbe illeszkedő tetőformájú épületre.

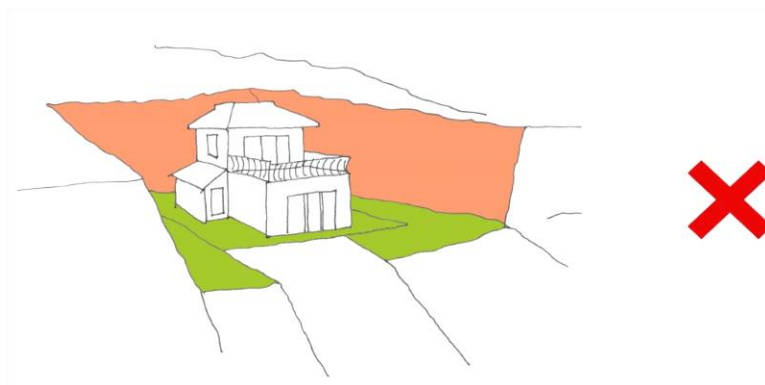

TEREPALAKÍTÁS

A község a domborzat szempontjából változatos.

Az épületek tervezésénél ügyelni kell a terepviszonyoknak megfelelő telepítésre.

Nem megfelelő, ha az épületet belevájjuk a terepbe, nagy árkot képezve.

SZÍNEK

A településen a fehér vagy világos „földszínek” a jellemzőek. A természetes anyag- és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házakhoz.

Nem elfogadhatóak a rikító féMLEMEZfedések vagy burkolatok sem.

A képeken példa látható a megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos pasztellszínek használata.

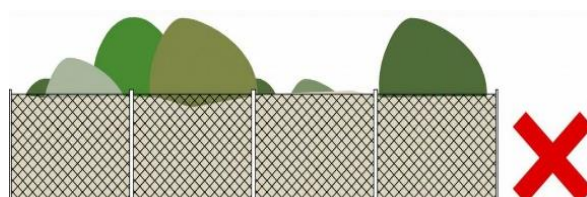
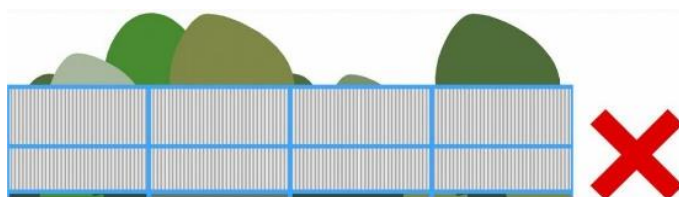
KERÍTÉSEK

A településen az áttört kerítések a jellemzők. Általában fa vagy fém anyagú, a régebbiek lábazat és oszlop nélküli kialakításúak, később alacsony, tömör lábazattal, vakolt téglá oszlopokkal kialakított kerítések készültek. Zókón szembetűnik a kovácsoltvas kerítések színes világa. Továbbá jellemzők a természetes növényzettel kiegészített kerítések is, elsősorban a település határán.

A kezeletlen felületű, betoneleemes, tömör kerítés kerülendő.

A kerítések színhasználatánál törekedni kell a ház színével harmonizáló színek használatára, fakerítésnél a barna árnyalatai javasoltak.

A teljesen áttört, drótfonatos kerítést utcafronton próbáljuk kerülni.

Ajánlott kerítések a településen, lábazattal, oszloppal vagy ezek nélkül.

KERTÉSZETI ÚTMUTATÓ

A növényalkalmazást jelentősen befolyásolja a potenciális vegetáció, mely itt a gyertyános-kocsánytalan tölgyes, illetve az ártéri ligeterdő. A fő társulás névadó fajai, a közönséges gyertyán és a kocsánytalan tölgy kiválóak parkokba, sőt az előbbinek egyes fajtái, például a csüngő habitusú *'Pendula'* és az oszlopos megjelenésű *'Fastigiata'* is választhatóak. Azonban sövényként történő alkalmazása a legjellemzőbb, hiszen jól alakítható, gyorsan nő és télen is takar elszáradt lombjával. Mind közterületi, mind pedig kiskerti telepítésre alkalmasak a kislevelű hárs egyes fajtái, például az utcáfásításra is használható, gömb koronájú *'Greenglobe'* és a kúpos koronát nevelő *'Greenspire'*. A társulásban megjelenik a nagylevelű hárs is, fajtái közül például az *'Örebro'* és az *'Ági'* parkfának kiváló, a gömb koronájú *'Pannónia'* pedig kis méretéből adódóan kertekben is megállja a helyét. Ugyancsak jellemző az ezüsthárs ebben a régióban, legelterjedtebb fajtái a *'Teri'*, a *'Szeleste'* és a *'Brabant'*. Közülük a *'Teri'* kis méretének köszönhetően akár kiskertek szoliter fája is lehet.

Juharok közül a korai, a mezei és a hegyi juhar egyaránt jellemző a térségre. A korai juhar népszerű fajtái közé tartozik például a parkfának alkalmas *'Parkway'*, *'Crimson King'* és *'Emerald Queen'*, kerti viszonyok között pedig bátran telepíthető a keskeny koronájú *'Fairview'*, a *'Globosum'* vagy éppen az oszlopos *'Columnare'*. A mezei juharnak javasolható a vörös színben kihajtó *'Red Shine'* fajtája és az *'Elsrijk'*, melyek kifejezetten ellenállóak és sövény is nevelhető belőlük. Hegyi juharok közül igen látványos fajta a *'Negenia'* és az *'Atropurpurea'*, melyek kiválóak sorfának és parkfának is.

Jellemző még a magas kőris jelenléte is a társulásokra, kompaktabb fajtái, mint például a csüngő koronájú '*Pendula*', illetve a gömb koronájú '*Nana*' bátran alkalmazhatók kiskertekben is, utóbbi kis méretének köszönhetően akár utcafásításra is használható. Parkokba pedig ajánlhatók a nagyméretű '*Westhof's Glorie*' és '*Althena*'. Dísfák köréből megemlíthető még a közönséges nyír, mely ellenálló és igénytelen, fajtái közül az alacsony, csüngő ágrendszerű '*Youngii*', a vörös lombú '*Bíbor*' és a szeldelt levelű '*Dalecarlica*' igazán látványos eleme lehet a kerteknek, parkoknak.

Üde talajokon jól érzik magukat az egyes fűz és nyár fajok, illetve a magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* subsp. *pannonica*) is, a '*Raywood*' fajta pedig kiváló sorfának, különlegességét az ősszel lilás bordóra színeződő lombja adja. Gyümölcsfélék tekintetében helye van a kertekben az almának, cseresznyének, meggynek, diónak, valamint a ribiszkének is.

Cserjék közül a közönséges mogyoró emelendő ki, melynek '*Contorta*' nevű fajtája habitusával díszít, de ismertek és népszerűek vörös lombú fajták is, ilyen többek között a '*Fuscorubra*'. Ugyancsak jól használható a jó alkalmazkodóképességű, bordó vesszőivel díszítő veresgyűrű som, melynek egyik legnépszerűbb fajtája a '*Midwinter Fire*'. Üde talajokat kedvelő egyedek közül pedig a kányabangita említendő meg. '*Compactum*' fajtája kis méretével jól alkalmazható a kiskertekben, a gyönyörű, labdaszerű virágzatával díszítő '*Roseum*' pedig igazán látványos elem lehet.

A kertek árnyékos részeiben jól érzi magát a borostyán, illetve a talajtakarásra ugyancsak kiváló meténgfélék. Árnyéki gyepépótlók közül kiemelendő a podagrafű, melynek tarka levelű változata üde színfoltot képez a kertben. Ezen kívül megjelenhetnek a különböző sás fajok, illetve a szellőrózsa is, melynek egyik közkedvelt típusa többek között a kerti szellőrózsa (*Anemone hupehensis 'Praecox'*). A kertek, parkok naposabb részeire kerülhetnek pl. sásliliomok, de választhatók akár vágott virágnak alkalmas évelő és egynyári fajok is a kertekbe.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból a cserép, nád, természetes pala tetőhéjalás javasolt.

Kerülendő a településképi és egészségi szempontból is káros hullámpala. Kerüljük ugyanazon tetőfelületen különböző fedési anyag használatát. A képek nem a településen készültek.

AJTÓK, ABLAKOK, KAPUK

A településen az áttört kerítések javasoltak, ezek készülhetnek fából, illetve fémből egyaránt. Gondos kialakításuk fontos, mert ezek a szerkezetek biztosítják a kapcsolatot az utca és az udvar között. Zók településre nem jellemzők a díszített, fából készült kapuk. Ajtókra, kapukra jó példák:

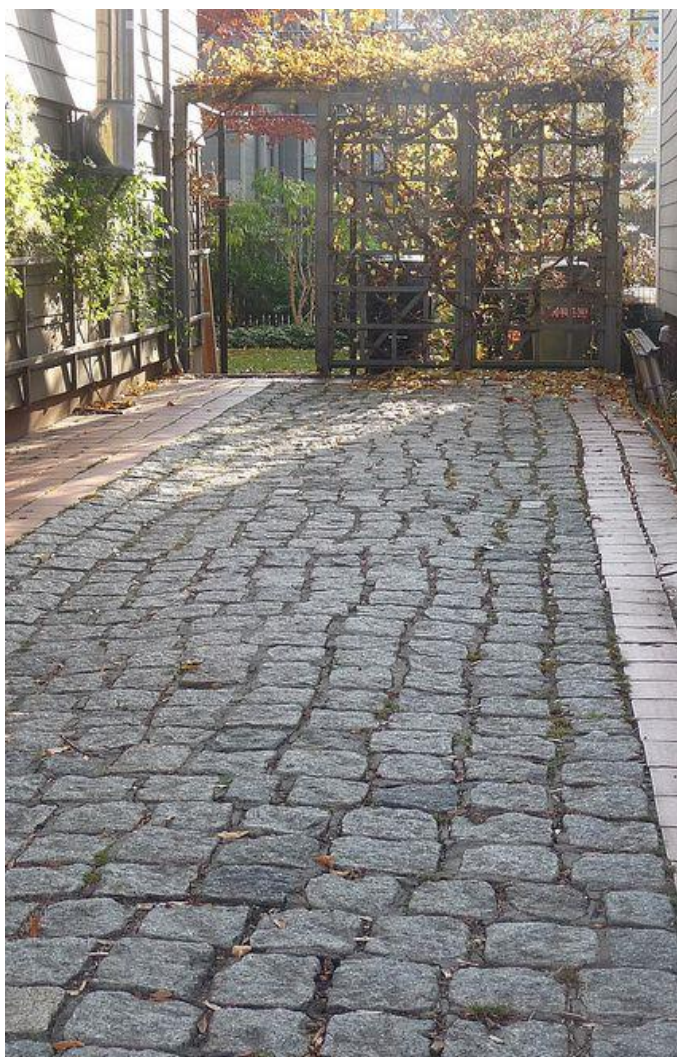

Javasolt a megfelelő arányrendszerű faablakok beépítése, a hagyományos parasztházakon, osztott üvegezésű kivitelben. Az ablakokra zsalutábla, vagy zsalugáter kerüljön árnyékolónak, a külső tokos, fehér műanyag redőny kerülendő.

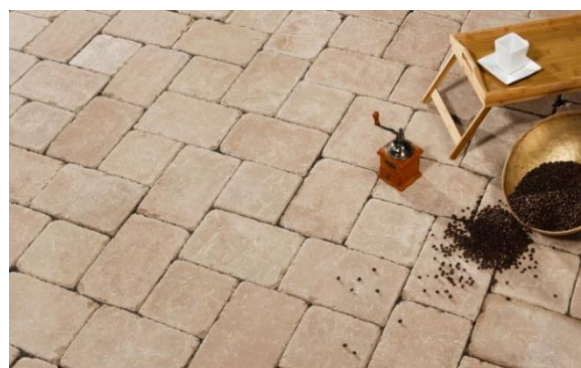
Ablakokra jó példák a településen:

JÁRDÁK, BURKOLATOK

A beton, aszfalt burkolat helyett javasolt természetes anyagú burkolatkialakítás. Anyaga lehet természetes kő, bazalt.

HOMLOKZATKÉPZÉS

A településen az utcára merőleges telepítésű és tetőgerinc kialakítású, füstlyukas nyeregtetős épületek, illetve kontyvetős épületek is megtalálhatók. A jellegzetes XX. századi parasztházak homlokzata, oromzata igen változatos. A lakóházak egy nagyobb vagy több kisebb ablakkal néznek az utcáfrontra.

RÉSZLETEK

Az építészeti részletek szép formálása a népi építészet jellegzetessége volt. Zókon figyelemre méltó a temető gondozása, különös tekintettel annak fából készült kapuja, amely Erdős János munkája. A természeti értékei közül pedig megemlítendő a Várhegy.

MAI PÉLDÁK

Meglévő épület felújítása a településkarakterbe illeszkedően

Hagyományos parasztház felújításoknál törekedjünk arra, hogy az épület megőrizze az eredeti karakterét, stílusjegyeit. Az utcai homlokzaton lévő két kis, osztott faablakot ne cseréljük nagyobbra, ne helyezzünk elé külső tokos, műanyag redőnyt. Betekintés elleni védelemnek inkább zsalutábla vagy zsalugáter kialakítása javasolt.

Esetleges energiahatékonysági korszerűsítés esetén, a fehér színű nyílászárók helyett célszerű barnás árnyalatú, fa szerkezetek beépítése.

A hagyományalapú fejlesztés ott kifejezetten ajánlott, ahol még a településkép őrzi egykori arculatát. A hagyományokat tisztelő felújítások szép példákat eredményezhetnek.

Új épületek építése során törekedjünk arra, hogy az épület illeszkedjen a település képébe. Az építkezés során alkalmazhatók a modern, innovatív megoldások is. Az épületek színezésekor világos pasztellszínek használata javasolt.

UTCÁK, TEREK

A település közterei rendezettnek mondhatók. A házak előkerttel csatlakoznak az utcához, ahol az út mellett szintén zöldfelület található. A település gondozott előkertjei a településkép meghatározó részei.

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

Parabola antenna, klímaberendezés és más műszaki berendezések elhelyezése a főhomlokzaton kerülendő.

A képen példa látható antenna álcázására. Ma már fenyőfára hasonlító kialakítás is lehetséges, így a településképe nem sérül, az antenna beleolvad a környezetébe és nem okoz zavaró látványt.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

A településközponti részekben a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt.

A színes, nagyméretű molinók kerülendők. A képek nem a településen készültek.

IMPRESSZUM

ZÓK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

Zók e-mail címe: jegyzo@bicserd.hu

Zók postai címe: 7671 Zók, Arany János u. 13.

Telefon: +36-(73) 472-264

Polgármester: Nagy Gábor

Főépítész: Farkas István

Főépítész e-mail címe: zok@foepitesz.com

Szerkesztette: Kovács Krisztián

Szöveg: Bujáki Bence, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit, Pintér Réka

Fotó: Farkas István

Ábrák: Lechner Nonprofit Kft.

Grafikai tervezés: Kovács Krisztián

Zók, 2018.március 08.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amely a település arculatát, karakterét pozitív irányban módosíthatja.

A kézikönyvben kerülendő példaként csatolt fényképek nem a településen szereplő részleteket mutatnak!